

MÖTESANTECKNINGAR
2018-10-31 Ärendenr:
NV-00322-14

NÄRVARANDE

Sven Lundgren, Avfall Sverige
Jenny Svärd (fm), Svenskt Näringsliv, Lena Lundberg (em), IKEM
Anna Werner, Villaägarna
Erik Olsson (ers. Kristina Einarsson), Boverket
Viveke Ihd, Återvinningsindustrierna
Anne-Marie Johansson, Kemikalieinspektionen
Petra Holgersson (ers. Johanna Ragnartz, fm), Håll Sverige Rent
Maria Arm, Statens geotekniska institut
Ylva Nykvist (ers. Kent Carlsson), Förpacknings & tidningsinsamlingen
Emma Jansson (ers. Weronika Rehnby), Kemisk Tekniska Företagen (KTF)
Lisa Bredahl Nerdal (via länk), Havs- och Vattenmyndigheten
Marianne Hedberg, Sveriges Byggindustrier
Linus Hasselström (em), Anthesis Enveco AB

Naturvårdsverket

Lena Callermo
Erika Nygren
Jon Engström (via länk)
Katariina Parker (antecknade)
Lina Haglund
Josefine Sjöberg (praktikant)
Jeanette Lyckman
Christina Jansson
Helen Lindquist (fm)
Ulrika Gunnesby (em)

Anteckningar från Avfallsrådets möte den 26 september 2018

Välkommen

Lena Callermo, avdelningschef på Samhällsavdelningen och ordförande för rådet hälsar välkomna till mötet och berättar om programmet för dagen. På agendan är bl. a det beslutade avfallspaketet, det nyinkomna regeringsuppdraget om förpackningar och returpapper, samt en dialog om förordningsändringarna gällande producentansvaret för förpackningar och returpapper. Håll Sverige Rent kommer under eftermiddagen att redogöra för sitt arbete, och Anthesis Enveco AB informerar om en aktuell styrmedelsstudie.

Lena återkopplar till omvärlds- och trendspaningen vid förra mötet i maj och trenden ökad plastkonsumtion. Naturvårdsverket har fått en större roll i plastarbetet, vilket även avspeglas i budgeten för i år. Naturvårdsverkets önskemål är att budgeten för plastarbetet ska ingå i det permanenta anslaget framöver. Det är mycket som görs inom plastområdet för närvarande. Några exempel är bidraget till kommunerna för strandstädning och bidraget till SIS (Swedish Standards Institute) för etablering av ett ISO-sekretariat för utveckling av standarder för plaståtervinning. Utlysningen av forskningsmedel för mikroplast respektive till åtgärder för att minska utsläpp av mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten är andra exempel. Beställargrupper är ytterligare en satsning¹. Det har startat en andra beställargrupp om avancerad rening av läkemedelsrester, mikroplaster och andra föroreningar.

Bordet runt – Vad är aktuellt nu och eventuellt arbete kopplat till någon eller några identifierade trender?

SVEN LUNDGREN, AVFALL SVERIGE

Informerar om några av Avfall Sveriges aktuella rapporter, t. ex. brandsäkerhet vid lagring av avfallsbränslen (2018:09), mikroplast i behandlat lakvatten (rapport 2018:21), delningsekonomi (2018:17), marknaden för biokol (2018:14), fastighetsnära insamling i stadsmiljö (2018:11), fastighetsnära insamling av smått el-avfall (2018:07), förebyggande av avfall i offentlig upphandling (2018:06). Snart kommer en rapport om avfallsutrymmen samt en vägledning gällande bästa tillgängliga teknik (BREF-dokument) och kommunala avfallsanläggningar. Nyligen har det vidare utförts en framtidsspaning om kommunens roll

---

¹ En beställargrupp är ett sätt att höja kvaliteten i offentlig upphandling genom att gemensamt bygga upp kunskap, och att samverka kring krav och metoder vid upphandling och inköp.

(rapport 2018:20). Avfall Sverige har till stöd för kommunerna formulerat mål för att minska mängden restavfall och matavfall.

<https://www.avfallsverige.se/aktuellt/nyhetsarkiv/artikel/inspirerande-mal-for-minskade-avfallsmangder/>

JENNY SVÄRD, SVENSKT NÄRINGSLIV

Det är många olika branscher som är medlemmar i organisationen. Nu är det mycket fokus på cirkulär ekonomi, de reviderade avfallsdirektiven, gränssnittet avfalls- och kemikalielagstiftningen, och ECHA:s² databas om kemikalier mot bakgrund av de krav som ställs i artikel 9 punkt 2 i det reviderade avfallsdirektivet. När det gäller plastfrågan medverkar de i en dialog med Naturvårdsverket.

ANNA WERNER, VILLAÄGARNA

Deras medlemmar har mycket synpunkter på avfallstaxorna. På agendan är de reviderade avfallsdirektiven. Nu är förhoppningen att det blir en billigare fastighetsnära insamling.

ERIK OLSSON, BOVERKET

För närvarande har de bl. a. ett regeringsuppdrag om hållbart byggande. Den 11 oktober har EU-kommissionens temagrupp 3 ett möte om hållbara affärsmodeller och hållbart byggande. Den 4 december genomför Boverket ett webbseminarium om rivningsavfall. Naturvårdsverket och Sveriges Byggindustrier kommer att medverka vid seminariet.

<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2018/hallbart-byggande-med-minskad-klimatpaverkan/>

VIVEKE IHD, ÅTERVINNINGSINDUSTRIERNA

Aktuellt nu är remissen från Sveriges Byggindustrier som rör uppdaterade riktlinjer för resurs och avfallshantering vid byggande och rivning. Riktlinjerna är viktiga för deras medlemmar, som åtagit sig att följa dem. Circular Sweden är ett företagsforum som har till syfte att skapa mer cirkulära materialflöden med visionen 100% cirkulär ekonomi. Medverkar gör bl. a. Återvinningsindustriernas medlemmar.

<https://www.sverigesbyggindustrier.se/byggnyheter/forslag-till-nya-riktlinjer-for-resurs-8037#riktlinjer>

<http://www.recycling.se/cirkular-ekonomi/forum-for-cirkular-ekonomi>

ANNE-MARIE JOHANSSON, KEMIKALIEINSPEKTIONEN

Trenden BRICS-ländernas ökade konsumtion är en del i deras internationella arbete. Fokuserar mycket på globalt konventionsarbete i kemikaliefrågorna (Stockholmskonventionen, SAICM och Minamata). Idag står Asien för 60 % av kemikalieproduktionen, och användningen har ökat mycket i Kina. Detta innebär att vi behöver arbeta med kemikaliekontroll på andra sätt. Det globala hållbarhetsmålet Hållbar konsumtion och produktion har delmål som bl. a. rör kemikaliehanteringen. Att arbeta med kapacitetsuppbyggnad i olika länder genom t.ex. kurser ingår även i deras uppdrag.

<https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/Internationellt-miljoarbete/miljokonventioner/Langlivade-organiska-foreningar/>

PETRA HOLGERSSON, HÅLL SVERIGE RENT

De arbetar framförallt med PR. I år är de nominerade till Nordiska rådets miljöpris för sitt arbete för att minska nedskräpningen av plast i haven. Det ökade fokuset på plast och förpackningar har stor påverkan på verksamheten. Arbetet med nedskräpning genomförs på många olika sätt. Plastarbetet sker mycket via lobbying. De har ett nätverk med företag. En aktuell fråga för nätverket är engångsartiklar. Via kampanjer når de ut med sitt budskap. Den 20 - 21 november ordnas en konferens där ett fokus kommer att vara engångsartiklar i plast.

---

² Europeiska kemikaliemyndigheten.

MARIA ARM, STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT (SGI)

SGI arbetar med trenden om ökat intresse för återvinning och återanvändning av schaktmassor som de identifierat. I arbetet ingår ett nytt FoU-projekt ”Biokol – från organiskt avfall till resurs för nyttiggörande av jordavfall”, och att utveckla en metod för att stabilisera föroreningar på plats i måttligt förorenad jord. Regeringsuppdraget ”Geokalkyl för planering av bebyggelse” har tagit fram ett dialogunderlag och beslutsstöd där kostnader (och även koldioxidavtryck) för masshantering, grundläggning, ev. sanering och klimatanpassning m.m. visualiseras i 3D. Stödet vidareutvecklas i FoU-uppdraget EkoGeokalkyl som visar ekosystemtjänster inom olika kommunala planalternativ. Nu pågår en förstudie om provtagning och analys av grova jordfraktioner (i måttligt förorenade jordar). Viktigt eftersom nuvarande standardiserade metoder gäller små partiklar.

SGI bidrar också i Naturvårdsverkets regeringsuppdrag om undantag från tillstånds- och anmälningsplikt för verksamheter som behandlar avfall, samt i arbetet med revidering av handboken Återvinning av avfall i anläggningsarbeten (2010:1).

YLVA NYKVIST, FÖRPACKNINGS- OCH TIDNINGSINSAMLINGEN (FTI)

Nu är det mycket arbete mot bakgrund av de nya förordningarna för förpackningar respektive returpapper. Paketet för cirkulär ekonomi är glädjande. Hoppas att detta ska medföra bättre mätpunkter. FTI har gett ut riktlinjer om vad som är återanvändningsbart. Snart kommer den nya anläggningen i Motala för sortering av plastförpackningar att vara i drift. Differentierade avgifter för plast kommer att införas.

<https://www.ftiab.se/plastanlaggning.html>

<https://www.ftiab.se/2509.html>

EMMA JANSSON, KEMISK TEKNISKA FÖRETAGEN (KTF)

KTF representerar tillverkare av kemisktekniska produkter. Exempel på arbetsområden är förpackningar, mikroplaster och kosmetika.

<https://www.ktf.se/>

LISA BRED AHL NERDAL, HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN (HaV)

Aktuellt i höst är satsningen på skrotning av fritidsbåtar, som pågår fram till slutet av 2018. Tanken är även att utveckla innovativa processer för återvinning av fritidsbåtar. Inom projektet GhostGuard har det skapats en APP där allmänheten ska kunna rapportera in förlorade fiskeredskap, arbetet ska vara klart i slutet av 2018. HaV har gjort en utredning om cirkulär ekonomi gällande fiskeredskap, samt utrett producentansvar för fiskeredskap. Spökgarn har tagits bort från det sjunkna skeppet Thetis. Det har vidare startat ett projekt för att förenkla sjöfynds- och hittegodslagen. HaV medverkar i Naturvårdsverkets regeringsuppdrag om nedskräpning.

https://www.havochvatten.se/artikel?artikel=2675506&referrer=100.1690613b166605675de6cd30_rssItem

<https://www.havochvatten.se/hav/fiske--fritid/miljopaverkan/marint-skrap/spokgarn-och-andra-forlorade-redskap.html>

På gång inom avfallsområdet

”På gång listan”, som Naturvårdsverket tar fram inför varje Avfallsråd, beskriver aktuella frågor inom avfallsområdet. Listan är indelad efter EU, regeringen, pågående regeringsuppdrag, nyligen redovisade regeringsuppdrag, föreskrifter och vägledning och övrigt.

Listan finns på webben:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Avfall/Vem-gor-vad/Avfallsradet/>

Erika Nygren, Avfallsenheten på Naturvårdsverket

Några nedslag i ”på gång listan:

- Beslut om EU:s avfallspaket togs i maj (2018).
- EU-kommissionens förslag till direktiv om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön omfattar de vanligaste förekommande plastprodukter som finns nedskräpat på land och i hav. Produkterna föreslås regleras på olika sätt genom bl. a. minskningsmål, förbud, utformningskrav, producentansvar och märkningskrav. Naturvårdsverket har yttrat sig om förslagen:
<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Remisser-och-Yttranden/Yttranden/Yttranden-2018/Yttrande-over-promemorian-om-EU-kommissionens-forslag-till-direktiv-om-minskning-av-vissa-plastprodukters-inverkan-pa-miljon/>
- BAT-slutsatser för avfallsbehandling offentliggjordes den 17 augusti i Europeiska unionens officiella tidning. Nu pågår ett arbete för att ta fram författningstext och vägledning. Berörda verksamhetsutövare kommer att behöva anpassa sig till slutsatserna inom fyra år, senast den 17 augusti 2022.
- Miljöminister Karolina Skog har lanserat en internationell högnivåallians som ska mobilisera politiskt engagemang för en bättre global hantering av kemikalier och avfall. Målet med alliansen är att nå ett globalt avtal om kemikalier och avfall, i likhet med Parisavtalet.
- På regeringssammanträdet den 30 augusti beslutades att tillsätta en delegation för cirkulär ekonomi.
- I juni beslutades om förordningsändringar gällande producentansvaren för förpackningar och returpapper samt kommunernas insamling av matavfall.
- Det har nyligen varit samråd inom det pågående regeringsuppdraget om undantag från anmälnings- och tillståndsplikt för anläggningar som behandlar avfall.
- I juni presenterade Naturvårdsverket uppdaterad statistik om avfall.
- Naturvårdsverket har sett över hanteringen av i första hand icke förorenade massor och de krav som ställs utifrån avfallslagstiftningen. Naturvårdsverket lämnade i juli in en hemställan till regeringen, och föreslår en översyn av undantagen i avfallsdirektivet och det svenska genomförandet eftersom de krav som ställs idag inte alltid är miljömässigt motiverade och försvårar förutsättningarna för en cirkulär ekonomi och att efterfölja avfallshierarkin. Bakgrunden är att det undantag för att hantera viss uppläggning av icke förorenade massor som ges i avfallsdirektivet, har i det svenska genomförandet resulterat i att uppläggningsmassorna klassas som deponi.

Jeanette Lyckman, Återvinningsenheten på Naturvårdsverket

Ny vägledning behöver tas fram mot bakgrund av ändringarna som rör förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar respektive förordningen (2018:1463) om producentansvar för returpapper. Naturvårdsverket har tagit fram en tidplan för vägledningsarbetet. Ett IT-system för registreringen

av ansökningar om tillstånd för att driva insamlingssystem och för rapporteringen till EU är vidare under uppbyggnad. Arbetet kommer att göras i dialog med berörda parter och det kommer ges möjlighet att lämna inspel.

EU:s avfallspaket

Christina Jonsson, Hållbarhetsenheten och Helen Lindkvist, Avfallsenheten på Naturvårdsverket

Beslutet om avfallspaketet i maj fattades efter en lång process som inleddes 2014 med att kommissionen lämnade ett förslag i juli 2014 som drogs tillbaka i februari 2015. Sedan presenterade kommissionen meddelandet om cirkulär ekonomi i december 2015. Det bestod av två delar - dels en handlingsplan för cirkulär ekonomi, dels avfallspaketet med ändringar i 6 direktiv. Den 5 juli träder de första ändringarna i kraft.

Ändringarna innebär bl. a. flera nya definitioner. I artikel 6 om när avfall upphör att vara avfall listas villkor som måste vara uppfyllda för att kunna avgöra att avfallet upphört att vara avfall. Artikel 9 om förebyggande av avfall är helt omskriven och innehåller ett stort antal punkter som säger att medlemsstaterna ska vidta åtgärder som ska främja, stödja, uppmuntra återanvändning av vissa produkter, inrikta förebyggande till produkter innehållande kritiska råvaror, främja nätverk för återanvändning etc. En selektiv rivning ska främjas och det ska säkerställas att det inrättas ett sorteringsystem för bygg- och rivningsavfall för åtminstone trä, mineralfraktioner (betong, tegel, klinker, keramik och stenar), metall, glas, plast och gips. Frågan är vad ett sorteringsystem är? Leverantörer som sätter något på marknaden som innehåller ett kandidatämne över 0,1 viktprocent ska lämna info om produkten till ECHA (Europeiska kemikaliemyndigheten) fr.o.m. den 5 januari 2021.

Metoder och indikatorer för återanvändning och metod för mätning av livsmedelsavfall ska fastställas av kommissionen senast den 31 mars 2019. Medlemsstaterna ska börja mäta livsmedelsavfall och återanvändning för 2020. Mål för minskat livsmedelsavfall till 2030 samt åtgärder och mål för att förebygga avfall och för återanvändning övervägs av kommissionen. Det pågår diskussioner i EU:s matsvinnplattform om indikatorer och mätmetoder. Naturvårdsverket medverkar i detta arbete.

Det införs hårdare krav på separat insamling. Separat insamling av biologiskt avfall senast den 31 december 2023, och separat insamling av textilavfall senast den 1 januari 2025. Medlemsstaterna ska senast den 1 januari 2025 införa separat insamling av farliga avfallsfraktioner som produceras av hushåll.

Nya mål för förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall har införts och nya beräkningsmetoder gäller från den 31 mars 2019. Ytterligare nya mål kan komma att införas. Kommissionen ska senast den 31 mars 2019 ta fram kompletterande regler för beräkning, verifiering och rapportering av uppgifter. Medlemsstaterna ska inrätta ett effektivt system för kvalitetskontroll och spårbarhet för kommunalt avfall antingen genom

elektroniska register eller på genomsnittliga förlust tal. Nya och förtydligande av beräkningsmetoder och nya mätpunkter och högre kvalitetskrav innebär sannolikt att den svenska återvinningsgraden kommer att sjunka.

Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att främja förberedelse för återanvändning, och då uttalat främja ett inrättande och stöd till ett nätverk för förberedelse för återanvändning och för reparation. Det här betyder att det sannolikt behövs ändringar i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen.

Ändringarna i artikel 8 medför nya, allmänna minimikrav för alla lagstadgade producentansvar. Ändringarna i förpackningsdirektivet medför nya mål till 2025 och 2030. För de flesta förpackningsslag har Sverige högre återvinningsmål än EU, undantaget träförpackningar.

Samordnade register för farligt avfall ska upprättas. Register för andra avfallsflöden får även inrättas. Medlemsstaterna ska anta särskilda program för förebyggande av livsmedelsavfall inom ramen för sina avfallsförebyggandeprogram. I Sverige har Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, och Jordbruksverket tagit fram en handlingsplan för minskat matsvinn som en del i Livsmedelsstrategin, som redovisades till regeringen i juni 2018.

Enligt ändringsdirektivet ska rapportering ske varje år istället för vartannat som hittills. I enlighet med EU:s avfallsstatistikförordning samlar Naturvårdsverket idag in och rapporterar avfallsstatistik vartannat åt till EU.

På Naturvårdsverkets hemsida finns information om ändringarna, och mer information kommer att läggas ut.

Några kommentarer från mötet

- 180 särskilt farliga ämnen ingår idag i ECHA-databasen.
- Vilka nya mål kan komma när det gäller andra avfallsströmmar?
- Mål för återanvändbara förpackningar ska tas fram.
- Register kommer att behövas för att klara de utökade rapporteringskraven.
- Kan den nyligen framtagna nationella handlingsplanen för minskat matsvinn vara en del i det särskilda programmet för förebyggande av livsmedelsavfall?
- Hur påverkas avfallspaketet med tanke på konsultationen som rör gränssnittet avfallslagstiftningen och kemikalielagstiftningen?
- Byggproduktförordningen kommer eventuellt att revideras. Sveriges Byggindustrier har synpunkter.
- Det är bekymmersamt att kommissionen har möjlighet att besluta via genomförandeakter.
- Efterfrågan varierar över tid, vilket påverkar bedömningarna av när ett avfall upphör att vara avfall. Tillsynsmyndigheter riskerar att göra olika bedömningar. Mycket kan dock lösas med mer vägledning.
- Glädjande att nedskräpning för första gången finns med i avfallsdirektivet. Positivt är också kravet på förebyggande arbete och nedskräpningen från förpackningar.

- Naturvårdsverket har medverkat i förhandlingarna, och bl. a påpekat att vi anser att det blir för ambitiöst att utöka till rapportering varje år.

Kommentarer från Sven Lundgren, Avfall Sverige

Det är för lite fokus på giftfri miljö och att avgifta kretsloppen. Därför är det viktigt att Sverige fortsätter att driva denna fråga. Positivt med en tydlig definition av kommunalt avfall. De kommer dock att bevaka frågan om septiktankar som inte omfattas av definitionen. Bra också med tydliga krav på producenterna vad gäller ansvar för kostnader, vilket bör kunna öka insamlingen av förpackningar. Uppströmsarbetet är viktigt. De välkomnar fokuset på avfallsförebyggande. Matavfall borde omfattas av ett generellt krav på utsortering, och inte bara utsortering från hushållen. Generellt saknas krav på annat än kommunalt avfall. När det gäller beräkningsmetoder inför rapporteringen är det bra att kommunalt avfall framöver ska mätas med en metod, och inte som nu med fyra olika metoder.

Kommentarer från Viveke Ihd, Återvinningsindustrierna

De har följt arbetet nära, och konstaterar att det är bra att det blev ett omtag i processen, och att det finns en koppling till cirkulär ekonomi. Saknar kopplingen till verksamhetsavfall och producentsidan. Undantaget som rör kommunalt avfall gäller inte bara septiktankar utan även byggnads- och rivningsavfall. Det är bekymmersamt med det nya begreppet resursåtervinning som riskerar att medföra oklarheter. Positivt att begreppet återfyllnad definierats. Prioriterat är behovet av vägledning p.g.a. skärpningen gällande biprodukter, från ”kan vidta” till ”ska vidta”. Det är ett förbud mot förbränning av sådant som kan återvinnas. Frågan är hur återvinningsmålen ska beräknas. Den faktiska materialåtervinningen, eller det som samlas in? Positivt är också ett eventuellt kommande återvinningsmål för spilloljor.

Nytt regeringsuppdrag om vissa frågor kopplade till producentansvaren för förpackningar och returpapper

Ulrika Gunnesby, Regeringsuppdragsenheten på Naturvårdsverket

Efter regeringens promemoria ”Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling producentansvaren” (M2018/00852/R) samt de aktuella förordningsändringarna återstår några frågor som behöver belysas vidare. Dessa frågor har nu inkommit till Naturvårdsverket som ett regeringsuppdrag i tre delar:

1. Utredda de tillståndspliktiga insamlingssystemens ansvar för insamling av förpackningsavfall som uppstår i utemiljöer på annan plats än i anslutning till bostäder och verksamheter. Ge förslag på vilka platser förpackningsavfall ska samlas in och hur insamlingen ska göras. Redovisas den 1 februari 2019.
2. Utredda hur förpackningar som medföljer förpackade varor som förs in till Sverige av privatpersoner bör hanteras när de blir avfall, samt föreslå hur

finansieringen ska se ut för hanteringen av dessa förpackningar när de blir avfall. Redovisas den 2 mars 2020.

3. Följa upp hur utbyggnaden av den fastighetsnära och kvartersnära insamlingen av förpackningsavfall och returpapper fortgår och vilka effekter som utbyggnaden har medfört och förväntas medföra. Redovisas den 31 december 2021.

Kommentarer

- Det är angeläget med vägledning och dialog om vad producentansvar innebär.
- Verkställighetsförslag ingår som en del i det första uppdraget.
- Bra att förpackningar som idag hamnar utanför flödet nu omhändertas.
- Viktigt att det inte blir två parallella spår utan att insamlingen är integrerad med kommunens ansvar.
- Källsorteringsaspekten är viktig och att det är rätt kvalitet på det som samlas in, samt att det finns möjlighet till eftersortering. Det är svårt att få till de rena fraktionerna.

Dialog i grupp om vägledningsbehovet p.g.a. av förordningsändringarna gällande producentansvaren för förpackningar och returpapper

Övergripande konstaterar mötet att Naturvårdsverket behöver ha en dialog med berörda aktörer under hösten. Ansvarsfördelningen är den mest prioriterade frågan som behöver klargöras. Exempel på andra frågor är rikstäckande insamlingssystem, kärthanteringen och fastighetsägares valmöjligheter. Övriga synpunkter om behovet av vägledning och förtydliganden som lämnades av mötets tre grupper:

Vägledningsbehov på kort sikt

- Utformning av förpackningar/märkning.
- Tillståndstid.
- Samarbete?
- Rikstäckande insamlingssystem.
- Samråd.
- Vem har ansvar för vad?
- Gräns fastighetsnära/kvartersnära behöver definieras.
- Fastighetsnära insamling – exempelvägledning innan ikraftträdande.
- Villa – Vem ska betala kärlden? Kommunens hantering. Anser att producenterna ska betala. Hur mycket yta behöver fastighetsägaren tillhandahålla?

Vägledningsbehov på två till tre års sikt

- Villa – Var får fastighetsägaren placera sitt kärl? Hur krångligt får det vara för entreprenören?
- Vad är kvartersnära? Hur långt behöva gå? Skillnad landsbygd/tätort?

Vägledningsbehov på fyra till fem års sikt

- Styr ägandeformen vilken service jag får? Till exempel radhus/parhus i bostadsrättsföreningar – Ska de ha fastighetsnära eller kvartersnära insamling?
- Var kan fastighetsägaren vända sig till om de vill ta bort hämtning?
- Nedskräpning – Hur ska det hanteras?
- Buller – Ökade transporter.
- Tydliga instruktioner – Hur sortera hemma och i utemiljöer. Symboler och färger behöver vara konsekvent. Oeniga synpunkter.
- Uppföljning behövs!

Övriga synpunkter

- Kundhantering – Hur ska kund kunna ge feedback? När kund har t. ex problem med entreprenör.
- Uppföljning behövs!

Uppdrag om att minska nedskräpningen – Håll Sverige Rents arbete

Petra Holgersson, Håll Sverige Rent

Håll Sverige Rent har i år fått 20 mkr i extra medel från regeringen via Naturvårdsverket för att sprida information och kunskap till allmänheten för minskad nedskräpning. Regeringsuppdraget genomförs tillsammans med Naturvårdsverket. Inom uppdraget har det tagits fram en handlingsplan för informationsinsatser till allmänheten under år 2018 - 2020. Syftet är att öka kunskapen hos allmänheten om de negativa effekterna av nedskräpning och om plastens effekter i marin miljö. Effektmål har också formulerats som gäller kunskap, etik, attityder och beteende. Nu pågår en effektmätning som omfattar 4000 personer, mätningen följer på en pilotstudie som gjordes i juni. Den 15 september anordnades Håll Sverige Rent-dagen, i anslutning till den globala städdagen. Evenemanget fick ett stort genomslag i media. Under sommarhalvåret har det genomförts flera andra aktiviteter, bl. a Havsveckan i månadsskiftet april - maj, en kampanj i sociala medier, radioreklam, reklamfilmer till unga. Verksamheten har ett särskilt fokus på barn och unga.

Kommentarer

Håll Sverige Rent vill nå alla, inte bara barn och unga. Information och kampanjer behövs som en pådrivare i det förebyggande arbetet.

Möjliga styrmedel för ökad materialåtervinning av plast

Linus Hasselström, Anthesis Enveco AB

I år har Anthesis Enveco AB, på uppdrag av Naturvårdsverket, analyserat styrmedel som kan stimulera till ökad materialåtervinning av plast och minskad energiåtervinning. Studien visar att graden av utsortering är låg för vissa plaster, och att det är kostsamt att sortera ut olika sorts plastråvara. Efterfrågan på återvunnen plast är idag låg. Slutsatsen är att det behövs styrmedel både för att påverka utbudet och efterfrågan. I studien redovisas olika administrativa och

ekonomiska styrmedel samt styrmedlet information, och det ges förslag som underlag till fortsatt policy- och utredningsarbete.

Kommentarer

Vilket är det optimala styrmedlet? Det bör inte medföra utökade utsläpp. Frivilliga åtaganden från branschen har betydelse. Ekodesigndirektivet innehåller krav på återvinningsbarhet. Förpackningsdirektivet bör beaktas. Plast används i olika ändamål och har olika egenskaper, vilket innebär att i realiteten bör produktslag för produktslag analyseras. Det är viktigt att skilja mellan ny tillverkad och gammal plast. Merparten av den plast som produceras i Sverige exporteras, och det mesta som används i landet importeras.

Mötet avslutades

Erika Nygren avslutar mötet och tackar för en givande dag, samt uppmanar ledamöterna att komma med förslag på innehåll till nästa möte som blir den 12 december. Följande förslag lämnades direkt:

- Information om hur pengarna som Naturvårdsverket tilldelats 2018 för plastarbetet använts.
- Styrmedel i arbetet för en cirkulär ekonomi.
- EU-direktivet som rör engångsartiklar.

Ledamöterna har även möjlighet att återkomma med inspel i efterhand.

Gällande upplägget för mötena lämnades förslaget att avfallshierarkin skulle kunna ligga till grund för rådets möten 2019.